

SZILÁGY SOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj

Egy évre 10 Pengő, 1/2 évre 5 Pengő, 1/4 évre 2-50 P. számonként 20 fillér.

Társadalmi és politikai hetilap

Hirdetések díjai:

Hivatalos hirdetések félhasábig 10 Pengő, nyílttér soronként 50 fill. Álláskeresők hirdetése 1 P

Pályaválasztás előtt.

(Mit irt a Szilágysomlyó 1910. június 30-iki száma, amely most is időszert.)

Az iskolai év befejeződött, a záróvizsgálatok is elmúltak mind, az ő izgalmaikkal. A tanulóifjuság elnyerte bizonyítványait s kiki megy a jól, avagy kevésbé jól megérdemelt nyugalomba, hogy új erőt, új energiát gyűjtsön a további küzdelemre és munkára, mely a vakáció elteltével várakozik reá. Az ifjak, kik tanulmányaikat a középiskolákban folytatják, nyugodtan tekintenek a jövőbe, hiszen önekik még nincs min törniök fejüket, előttük a kiszabott kötelességek utja, a középiskolák elvégzése. De azok, kik elvégezték a középiskolákat, kik nyolc esztendei szakadatlan és ernyedetlen szorgalmas munka gyümölcseképpen az érettségi bizonyítványt nyerték el a klasszifikáló tanári kartól, azoknak fő a fejük, de még jobban a szülőknek, kik ilyenkor vannak a leginkább megakadva azzal, hogy tulajdonképpen mit is kezdjenek most el immár érettnék nyilvánított gyermekükkel.

Oh, ma már nem olyan könnyű a választás. Az élet súlyos küzdelmei nehéz megpróbáltatásoknak teszi ki az embereket, még a diplomásokat sem kiméli meg s bizony nem egy diplomás embert ismerünk, aki öreg fejjel, munkában megroppant tagokkal néz más foglalkozás után, hogy magát, esetleg családját fenn tudja tartani.

S a szülők tudják ezt, tudják különösképpen, hogy a diplomás pályák annyira tulzsufoltak, oly annyira, elfoglaltak, hogy immár felvevő képességük teljesen megszűnt; minden egyes oda-tolongóval csak a létért való küzdelmet nehezítik meg s hogy egymás szájából kénytelenek a kenyeret kivenni.

Mi a teendő? Ez az a nehéz kérdés, mely minden egyes lelkiismeretes szülő előtt felvetődik. Hiszen mindegyik szíven viseli gyermeke sorsát s ha már tizenkét esztendőn keresztül a szülői szeretet tülön tül való ráparazlása mellett, a sok költséget és vesződséget nem sajnálta, akkor most, hogy az élet útjára kívánja bocsájtani, kettőzött félelemmel s körültekintéssel kell eljárnia, nehogy épen akkor találjon ártani annak, kit talán e föld kerekességén a legjobban szeret, amikor döntő lépéssel indul neki az élet rögzös útjainak.

Hová küldjük gyermekeinket? Mit neveljünk belője, hogy legalább őket tudjuk megkímélni azoktól a véres-verejtékes küzdelmekről, amelyekben mi harcoltuk végig az életet s hogy legalább nekik találjunk olyan pályát,

amely könnyebben juttatja a korgó gyomrot a száraz kenyérhez, mint aminőt mi választottunk a magunk, avagy szülőink szerencsétlen eszméinek következtében.

Mindenki a saját foglalkozását szidja. Az ügyvéd azt tanácsolja, hogy minden pályára küldjük fiainkat, csak épen az ügyvédre nem. Az orvos épen így prelegál, a tanár hasonlóképpen, a mérnök nem különben. A kereskedő még a szentelt vizet is leszedné arról, aki legelőször szánta szerencsétlen fejét arra, hogy embertársainak kívánságait teljesítse olyképpen, hogy ellátja őt szükségleteivel, az iparos meg egyenesen a kivándorlást ajánlja annak, aki az ő pályájára merészkedik.

S mindezek dacára mit tapasztalunk? Azok, akik úgy Istenigazában szidják pályájukat mások előtt, akik nem tudnak egyebet, ha erről a témáról van szó, csak sirni és siránkozni, ezek a jó urak, ha a saját fiaikról esik aztán később szó, mind-mind a saját foglalkozásukat oktrojálják rájuk s az ügyvéd fiából ügyvéd, az orvosból orvos, a tanáréból tanár, a mérnökéből mérnök lesz. Egészen természetes, hogy a kereskedő boltját fiára hagyja, az iparos pedig műhelyébe veszi csemetéjét.

Igy, mint látjuk, ezek a jó urak a legeklatánsabban rácafolnak a maguk siránkozására s épen az ellenkezőjét mutatják annak az érzelmeiknek, amelyeket a külvilág előtt olyannyira és oly sokszor feleslegesen fitogtatnak.

Bizonyos, hogy a mai világban a megélhetés minden pályán nehéz és a gondterhes apa a saját foglalkozásának minden csinját-binját az idők folyamán kiismerve inkább tudja eligazítani fiát azon az uton melyet egynéhány ösvénnyel ő maga is sietett kitaposni s így ha tényleg nem is tetszik neki az a hivatás, melyet jól vagy rosszul betölt, végeredményben a saját magzatának még is ott tud leghathatósabban kezére játszani s ott talál megnyugvást abban az irányban, hogy jövődő pályafutásának terhein könnyíthet.

A mi speciális viszonyainknál fogva a gazdálkodás az, amely a legnagyobb kontingensét ifjuságunknak abszorbeálja. A legtöbb gazdálkodó lévén Magyarországon, a legtöbb apa, a legtöbb fiut a földmivelésre szoritja s így hazánk gazdasági fejlődése épen ez okból egyoldaluan fejlődik. Akinek egy csomó száz hold földet adományozott az isteni gondviselés, meg esetleg az önszorgalom, azoknál, ha a fiut erre a pályára viszik, senki kifogást nem emelhet. De ahol a kis birtokhoz sok gyermek és nagy család van, ott bizony az első fiun kívül a többinek nem gyujthat kenye-

ret a föld, lett legyen még oly termő humus, még olyan fekete zsiros föld is.

S ezekenél szükséges az ipar és kereskedelmi, főleg technikai-ipari pályák áldásos mezejét feltárni. Lássák meg, hogy a művelt és tanult kereskedő és iparos sokkal könnyebben, sokkal bővebben keresi meg kenyerét, mint a lateiner-osztály, melynek a sovány kereset mellett, még a — noble oblige — törvényénél fogva tülontul reprezentálnia kell, mely reprezentációt jövedelmei nem tudják fedezni. Végeredményben tehát oda jutunk, hogy érettségi-zett fiainkat ne küldjük mind az alma mater oltalmazó szárnyai alá, hanem küldjük ki a külföldre, ha módunkban áll, tanulmányozzák ott a nagy kereskedő és iparostelegeket s tanulmányukat itten azután a maguk és az ország érdekében érvényesítsék.

Ha majd nálunk is kialakul egy művelt és képzett kereskedő és iparos osztály, — mint ahogy kialakulóban van — akkor a mi gazdasági viszonyaink is előnyünkre változnak meg s nem lesz olyan sok verejtékes gondterhelt szülő, ki nem tudja, mit kezdjen el érett és tanult fiával.

Márton M. Anfrieda

Vajdahunyad 1896 - 1943 Kolozsvár

Vándorfelhők szállnak tova a legszebb hónap esti alkonyatában a kincses város felett, majd a Haynal klinika felett megállva, betekintgetnek az egyik ablakon s titkosan integetnek, hívogatnak valakit a magasságok felé.

Anfrieda Nővér pedig mintha már értene az égi üzenet csalogató szavát, felemelt karjaival mutatja vágyódó lelkének örömét az örök Eszme felé és a felhők szárnyaira bizza megbékélt álmait.

S mikorra az elszállt felhők helyén megjelennek az első csillagok, azok egyik sugarában az Ő bucsuzkodása ragyog a földiek felé, mint ahogy itt tündökölt nekünk az Ő buzgó fáradhatatlanságának sugárkévéje 32 éven át — drága életében.

Egy féléves betegség elegendő volt arra, hogy hatalmas szervezetével megbirkózzék.

Sokat szenvedett ezalatt, de töretlen lelke erős maradt végig s korai halála megdöbbentette az egész város társadalmát, amely osztatlan szeretettel vette Őt körül.

Igazi szerzetes volt, akinek legtöbb ékesége az engedelmesség erénye volt s igazi tanítói lélek, akit, mint édesanyjukat szerettek növendékei. Utolsó gondolata is növendékei volt.

Temetése 1943. május 22-én volt Kolozsvárott.

Az Ur Jézus kegyelme legyen boldogsága! Lelki üdvéért a szent mise áldozatot 24-én, hétfőn reggel 8 órakor mutatjuk be az egek Urának templomunkban.

A ruházati cikkek beszerzésének korlátozása

A textilárak vásárlása eddig csak a vásárlási könyvbe való bejegyzés formájában volt korlátozva. Ez a korlátozás azt jelentette, hogy textilárakat és ezekből készült ruházati cikkeket a kereskedő a fogyasztónak csak a vásárlási könyvbe való bejegyzés mellett a közvetlen fogyasztás szükségletének megfelelő és a rendkívüli gazdasági viszonyok által indokolt mennyiségben szolgáltatathatott ki. Az indokolt mennyiséget a vásárlási könyvbe bejegyzett adatokból a kereskedő állapította meg. Az egy-egy fogyasztó által vásárolható

mennyiség azonban számszerűleg, vagy más módon — mint például egyes országokban pontrendszerrel — pontosan meghatározva nem volt.

A közellátásügyi miniszternek május 11-én megjelent 29.400/1943. K. M. számú rendelete a fontosabb ruházati cikkeknek most pontosan, számszerűleg meghatározta azt a mennyiséget, amelyet ezekből a ruházati cikkekből az 1943. év folyamán egy-egy fogyasztó beszerezhet. Ezek a mennyiségek a következők:

	személyenként		
	Férfiak	Nők (2-14 éves korig)	Gyermekek
	drb.	drb.	drb.
1. felöltő vagy kabát (ballon-, vihar- és esőkabát) — — —	1	1	1
	rend	rend	rend
2. felsőruha, gyapjuipari jellegű szövetből, pamut- len- és kenderipari jellegű férfi felsőruházati anyagból — — —	2	1	1
3. felsőruha egyéb (pl. műselyem stb.) anyagból — — —	—	2	2
4. védő munkaruha (overall munkakötény — — — — —	2	2	1
5. alsóruha (ing, nadrág, kombiné), a kötött-hurkolt anyagok kivételével — — — — —	2	2	2
	pár	pár	pár
6. női harisnya, műselyemből, műszálból vagy ezek keverékéből — — — — —	—	9	—
7. egyéb harisnya (zokni) a bokafix kivételével — — — — —	6	3	6

A fogyasztó szabad választására van bízva, hogy ezeket a ruházati cikkeket készen szerezi-e be, vagy pedig az elkészítésükhöz szükséges mennyiségű anyagot szerzi be és a ruhát szabóval készítteti el.

A felsorolt ruházati cikkekből szabóval vagy fehérnemű-szabóval sem lehet többet készíttetni a meghatározott mennyiségnél. Ebből a szempontból közömbös, hogy a fogyasztó a szabónak átadott anyagot mikor szerezte be.

A rendeletben meghatározott mennyiségek az egész 1943. évre vonatkoznak. Beleszámít tehát ebbe a mennyiségbe az a textiláru is, ami a fogyasztó a rendelet megjelenése előtt, de 1943. január 1. óta vásárolt, vagy készíttetett. Ha valamelyik ruházati cikkből a megállapított mennyiséget már beszerezte, újabbat ennek az évnek a folyamán már nem vásárolhat és nem készíttethet. Ugyanez áll arra az esetre is, ha valamelyik cikkből már eddig többet szerzett be, mint amennyi az egész évre megállapított mennyiség. Ha pedig valamelyik cikkből a folyó év folyamán vásárolt ugyan, de ez a megszabott mennyiséget nem éri el, újabb ilyen ruházati cikket csak oly mennyiségben szerezhet be, hogy a fent megjelölt mennyiségnél több ne legyen.

A kereskedő tehát a fent felsorolt ruházati cikkek vagy az azokhoz szükséges anyagok kiszolgáltatása előtt köteles a fogyasztó vásárlási könyvében az 1943. január 1. óta eszközölt vásárlásokat átvizsgálni és megállapítani, hogy a fogyasztó a szóbanforgató textiláruból, vagy ruházati cikkből eddig mennyit vásárolt s ennek alapján még vásárolhat-e. Ennek megállapításánál természetesen figyelembe kell venni, hogy a vásárlási könyvbe hány személy van bejegyezve, ebből hány férfi, nő és gyermek, továbbá hogy a könyvbe bejegyzett textiláru milyen fajtájú, pl. férfi öltönyszövet, női nadrág, gyermeking, stb. A kereskedőnek nemcsak a kész ruhák vásárlását kell a könyvből megállapítania, hanem azt is meg kell vizsgálnia, hogy hozott anyagból a fogyasztó nem készíttet-e ugyanolyan ruházati cikket, amelyet vásárolni akar. Ennek megállapításánál arra kell vigyázni,

hogy a vásárlási könyvbe bejegyzett ruhaanyagot és az abból (mint hozott anyagból) készített ruhát nem kell kétszer számítani, hanem csak egyszer. A hozott anyagból készített ruha csak akkor számít önállóan bele a megállapított mennyiségbe, ha az elkészítéséhez szükséges anyag megvásárlása nincs a vásárlási könyvbe bejegyezve (tehát azt a folyamán, hanem már régebben vásárolta).

A ruházati cikkek készítésével foglalkozó iparos (szabó, vagy fehérnemű-szabó) ugyancsak az elmondottak szerint köteles a fogyasztó vásárlási könyvből ellenőrizni, hogy a hozott anyagból a kívánt ruházati cikket elkészítheti-e. Ennek eldöntése végett a könyvből meg kell állapítani, hogy a fogyasztó a folyó év folyamán, 1943. január 1. óta vásárolt-e ugyanolyan kész ruházati cikket, mint amelyet készíttetni akar. Az anyagok vásárlását a szabóiparosnak figyelembe vennie nem kell, csak a kész ruházati cikkekből eszközölt vásárlásokat.

A rendeletben megállapított beszerzési korlátozások nem vonatkoznak a ballon-, vihar- és esőkabátokra, a kötött-hurkolt (trikó) anyagokból készült fehérneműekre és a bokafix harisnyákra. Ezekből a beszerezhető mennyiség számszerűleg korlátozva ezután sincs, ami nem azt jelenti, hogy ezek korlátlan mennyiségben volnának vásárolhatók, hanem csak azt, hogy ezekre továbbra is a vásárlási könyvről szóló rendelkezések érvényesek, vagyis a közvetlen szükségletnek megfelelő és a rendkívüli gazdasági viszonyok által indokolt mennyiségben szerezhetők be.

Nem vonatkozik továbbá a rendelet a régi ruhák átalakítására sem. Hozott anyagból tehát a rendelet szerint a szabó csak annyi ruhát készíthet, hogy az 1943. január 1. óta készen vásárolt és a szabóval készíttetett ruhák együttes mennyisége a fenti táblázatban megszabott mennyiséget ne haladja meg, a régi ruhák átalakítása vagy azoknak anyagából új ruházati cikkek készítése azonban nincs korlátozva, mert a beszerzési korlátozások csak az új anyagokból

készült ruházati cikkekre vonatkoznak.

A vásárlási könyvbe bejegyzésre vonatkozó szabályok változtatlanul fennmaradnak. Ennek folytán textilárut a fogyasztónak — a fent megjelölt korlátok között is — csak a vásárlási könyvbe való bejegyzés mellett szabad ezután is kiszolgáltatni és a hozott anyagból készített fehérneműt, vagy ruhát is ugyanugy be kell a vásárlási könyv megfelelő rovatba jegyezni, mint eddig. Sőt a beszerzési korlátozás alá eső ruházati cikkek és az ezek elkészítéséhez szükséges anyagok kiszolgáltatásánál a kereskedő a bejegyzést úgy köteles eszközölni, hogy abból pontosan meg lehessen állapítani, hogy milyen textilárut vagy ruházati cikket szolgáltatott ki, pl. férfi felöltőszövet, női kosztümszövet, műselyembluz, női kötény, férfiling, gyermekruha, férfi alsónadrág, női nadrág, műselyem női harisnya, férfizokni, bokafix gyermekharisnya, stb. Ez a rendelkezést azt a célt szolgálja, hogy később pontosan meg lehessen állapítani, vásárolhat-e még valamilyen textilárut a fogyasztó, vagy sem.

A téli csata magyar hősei.

Kiemelkedő hősiességgel vették ki részüket a nagy téli csata küzdelmeiből a honvéd híradók is. Különösen súlyos feladatok elé állították őket a január közepén Golopusovka, Kamenka és Volcse körüli harcok. Ezekben tüntették ki magukat Rab János és Salamon Sámuel tartalékos zászlósok.

Rab zászlós, mint táviró szakaszparancsnok, 1943. január 14. éjszaka, csikorgó hidegben önként jelentkezett arra, hogy kiépíti az említett vidéken harcoló egyik magyar hadosztály, valamint a másnap ellentámadáshoz felvuló német hadosztály közötti távbeszélő vonalat Golopusovka, Kamenka és Volcse érintésével. Feladata végrehajtását szinte kilátástalanná tette az a körülmény, hogy azon az estén messze előretört s pusztító tüze alá vette a szóbanforgó területet. Rab zászlós akaraterejét azonban sem ez, sem az éjszaka sötétje, sem a dermesztő hideg nem tudta meggyengíteni. Szembeszállt a lehetetlenséggel is. Állandó heves ellenséges tűzben fogott hozzá a vonal kiépítéséhez Magyary János szakaszvezető, valamint Bődös József tizedes nehéz kábel rajparancsnokkal s önfeláldozó, bátor és kimagaslóan példás magatartásával végrehajtotta az emberfeletti feladatot. Ezzel megteremtette a lehetőségét annak, hogy a híradás szempontjából már elszigetelten állott magyar hadosztály felvehesse az összeköttetést az ellentámadásra csoportosuló német sereggel.

Az így kiépült vonal Kamenka és Volcse közötti szakaszát azonban már másnap szétrombolta az ellenség tüze. Az összeköttetés ismét megszakadt. Ekkor Salamon Sámuel vállalkozott arra, hogy helyreállítja a vonalat. A feladat ez alkalommal talán még nehezebbnek látszott, mint az előző napon, a hőselkü Magyarai szakaszvezető és Bődös tizedes, valamint nehéz rajuk ismét habozás nélkül jelentkezett a parancs

végrehajtására. Salamon zászlós vasakarattal fogott hozzá a vállalkozáshoz, munkáját azonban Kamenkán már heves légítámadás hátráltatta. Mindamellett törhetetlen szívóssággal folytatta munkáját. — Volcse elé érve pusztító páncélcocsitűzbe kerültek. A hőselkü kis csoport mégis rendületlenül folytatta munkáját. Közben Volcse község egy

része is ellenséges kézbe került már. Híradóink ezzel sem törődve, immár végső megfeszítésével dolgoztak s akaratuk végül mégis győzedelmeskedett.

A német és a magyar könnyű hadosztály között újból helyreállott az összeköttetés. Hősi magatartásuk mindig példája marad az önfeláldozó kötelességteljesítésnek.

Az ilinkai hidfő védelme.

(Honvéd haditudósító osztag.
Pogány György haditudósító)

Napok óta tartott már a magyar hadsereg visszavonulása.

A bolsevisták szakadatlanul támadtak a könyörtelen hidegben. Jól kihasználták szövetségesüket: a fagyot és a tomboló hóvihart. A gépkocsik elakadtak a hótorlásokban, a hűtőkben megfagyott a negyven fokos hideget is elbíró fagyálló folyadék és az önműködő fegyverek nagy része fölmondta a szolgálatot. A hadsereg pedig vonult. Szakadatlan végeláthatatlan vonalban kigyózott a fehér hómezőkön, némán szenvedve az arcába vágó metsző szélről. Pihenésről nem lehetett szó. Aki megpihent: a szabadban fagyott meg.

A hadsereg útját a mi seregeink területén a páncélosok fedezték Alexejevkanál. A visszavonulók zöme már messze járt, amikor reggel öt órakor megszólalt a szovjet tüzérség. Riadóztatták a hadosztályt. Az ellenség a várost északnyugatról szegélyező dombvonulásokról sűrű oszlopban nyomult előre. Az előőrsek már elérték a Katedrális — a város szíve — felé vezető utat és véres tüzeharcot vívtak a mieinkkel. A szovjet harckocsik se maradtak veszteg: a templom-terét lőtték. Az orvlövészek is újból jelentkeztek. Reggel kilenc órára tűzben állt az egész város. Minden utca csatater és minden ház erőd. A zsufedeles parasztházak hatalmas fáklyaként égtek és a falakon jégesőként kopogtak a géppisztolylövedékek.

Kilenc óra harmincperckor a hadosztályparancsnok, H. vezérőrnagy elhárította a város kiürítését, miután a további ellentállást a nehezen védhető terepen a rendelkezésre álló kevés emberrel és kevés fegyverrel reménytelen volt. Elrendelte, hogy a hadosztály képezzen új hidfőt linka mellett, a Szosna hidnál. Megkezdődött a város kiürítése. Gépkocsik dühörögtek az utakon és a nehéz vontatók alatt megrengett az utca kövezete. Közben a harc szünni nem akaró hevességgel folyt.

Ekkor motoros küldönc érkezett a hadosztályparancsnokságtól.

— A város nyugati kijáratánál orosz gyalogság támad.

Néhány perccel később a páncélos gyalogság és a légvédelmi géppágyuk már föl is vették a harcot. Nem telt sok idő bele és a kijáratot ismét biztosítottuk. Tíz óra után elértük az ilinkai hidat. A hadosztályparancsnok azonnal kirendelt harckocsikat a hidbiztosításra és a szabad ég alatt maga köré gyűjtötte a tisztikart. A havat sűrű gomolyba kavarta a szél, majd a magasba ragadta, hogy szétszórja. A nap, bágyadt sugaraival,

alig tudott áttörni a piszkos szürke viharfelhőkön. Mély, nyomott csend várta a tábornok szavait. A vezérőrnagy végignézett megfogyatkozott tisztjein, aztán mindig nyugodt mély hangján megkezdte a tájékoztatást:

— Urak! A páncélos hadosztálynak az a feladata, hogy minden erejével biztosítsa a többi hadosztály visszavételét, amelyek aztán a páncélos hadosztállyal együtt hátráblevő vonalon kerülnek alkalmazásra. Előző feladataikat a hadosztály szépen teljesítette, igen nehéz körülmények között: nappal támadva, éjjel visszavonulva: másnap más irányban támadva s éjjel újból visszacsoportosítva. A páncélos hadosztály olyan eredményesen harcolt, hogy K. hadtestparancsnok ur legteljesebb elismerését és köszönetét vívta ki magának.

A visszavétel nem vereség! Tisztán katonailag véve sokszor ilyen visszavétellel készítenek elő csatadöntést. Ha például mi, akik mögött kétezer kilométer van, visszavonulunk néhány száz, vagy akár ezer kilométert télen — amikor az orosz kedvező időszakban van, mert szokva, edzve vannak rá, mi pedig nem — azután pedig kihuzzuk olyan időszakig, amelyik megint a mi harcmodorunknak és felkészültségünknek kedvez, akkor a visszavétel nem számít, mert nem az a fontos, hogy területet foglaljunk el, hanem hogy az ellenséget gyengítsük.

Elhallgatott egy pillanatra majd így folytatta:

— Ötvenen vagyunk itt tiszték. Ha mi összeállunk és géppisztolyt veszünk a kezünkbe, nincs az a szovjet zászlóalj, amelyiktől meg kellene ijednünk! Tehát csak hidegvér kell. A magyar embernek pedig megvan az a tulajdonsága, hogy bírja idegzetel. Tehát saját személyes példaadással: kitartás! A mögöttünk visszavonuló bajtársaknak meg kell adni a lehetőséget, hogy elmenjenek. Mi, mint gépesített alakulat, sokkal könnyebb helyzetben vagyunk, mert ők gyalognak. Tehát addig biztosítjuk az utat és a hidat, amíg átjönnek valamennyien! De csak úgy tudjuk teljesíteni ezt a feladatot, ha először mi magunk mutatunk példát! A parancs az, hogy a páncélos hadosztály megmaradt és az itt küzdő csoportja ezt az ilinkai hidat a utolsó emberig védje! Ezt a parancsot teljesíteni fogjuk!

Másnap reggel kilenc órakor jelentés érkezett: erős orosz harckocsikötélek támadják a hidat:

Az ellenintézkedések villámgyorsan követték egymást. Megerősítették a védelmet. Délben a hadosztályparancsnok

kiment és megszemlélte az állásokat. A hid közelében épen akkor támadott a falu ellen két bolsevistákkal zsufolásig megrakott tehergépkocsi.

Páncélvadászaink megnyitották a tüzet. Alig egy-két lövés dördült el és a két teherautó megtorpant: az egyik lángot vetett, a másik az árokba fordult. A vörösök azonban elszántan tüzeltek tovább. A hidfőnél álló egyik harckocsink elindult az ut megtisztítására. A harc nem tartott soká: a támadókból harmada sem maradt.

Kora délután a vezérőrnagy csapatparancsnoki értekezletet tartott a hid fölötti dombon. A lankásról tisztán láttuk a páncéltörő lövedékek becsapódását a falu délnyugati szegélyén. Kisebbségi csoportok is megkísérelték a beszivárgást a falu megkerülésével. Resch alezredes, harckocsiezredparancsnok nyomban parancsot kapott, hogy derítse fel: mire készülnek ott a bolsevisták. Utána röviden ismertette a hadosztályparancsnok a védelmi tervet:

— Ha bármilyen irányu támadás éri a páncélos hadosztályt a végsőellenállás a hid körül lesz. Ha kell, teljesen bekerítve is megvédjük a hidat! Ha pedig nem kell védekezni, akkor előretör a hadosztály Alexejevka irányába, hogy a szorongatott német hadosztályok hátrajutását megkönnyítse.

Koromsötét este borult a hólepte falura. Nehéz géppuskákat hoztak magukkal és állást foglaltak a híddal szemben. Az őrsök azonban észrevették és megkezdtek a harcot. Golyószórók és géppisztolyok gyilkos tüzzel árasztották el a falut. Két óra hosszat tartott a tüzeharc, amíg sikerült megtisztítani a házakat az oroszoktól. Közben fel kellett gyujtanunk még néhány házat, hogy könnyebben szemmel tarthassuk a környéket. Lobogva, szikrázva égtek a háztetők és a világító lángtenger kísérteties óriás árnyékokat vetett az elcsendesedett hómezőkre.

Hajnalban megtörtént minden előkészület Alexejevka megrohanására. Mindenki tudta már a feladatát, amikor újabb parancs érkezett:

— K. hadtestparancsnok ur megtiltja a támadás végrehajtását.

A nap másik nagy eseménye hadseregparancsnokunk megérkezése volt. Ott akart lenni a páncélos hadosztály legsúlyosabb harcánál.

A bolsevisták mind komolyabb erőket vonultattak fel. Az alexejevka utat már nehéz tüzérséggel lőtték és harckocsitámadást harckocsitámadás követett. Resch alezredes előőrsét is megrohanták. Erre nyomban ellentámadást indítottunk. A vörösök meghátráltak és Resch alezredes üldözésükre indult. Kilőtt egy szovjet harckocsit s csoportjával vakmerő lendületben Alexejevskáig tört előre, ott visszadobta a városból kibontakozó ellenséget és tekintélyes zsákmánnyal érkezett vissza. Jelentés azonban kedvezőtlen volt: hatalmas orosz tulerő állt velünk szemben.

A védelem harmadik reggelén a hadosztályparancsnok végigjárta az előretolt állásokat. Itt találkozott hadseregparancsnokunkkal. Mindketten megszemléltek a védelmi előkészületeket.

Délben a felderítőjárőrök azt a hírt hozták, hogy imár minden oldalról: óriási orosz tulerővel állunk szemben. Az éj-

szaka megindul a nagy és mindent elsöprő támadás.

Este megkezdődött az ellenség be-szivárgása. A falu szélén levő házakból géppuskatűz hallatszott. Az orosz tüze-ség sem maradt tétlen. Szakadatlan tüze-léssel készítették elő a támadást. Az események most már filmszerű gyors-sággal peregtek.

A tűz minden oldalon percről percre fokozódott. Már nem volt ép ház a falu-ban. Mindenütt nappali világosságot árasztott a vörös kakas. Az bolsevista rohamnak meg kellett indulnia.

8 óra 15 perckor parancs érkezett:

— A szorongatott két német és egy magyar hadosztály áttörése sikerült! a páncélos hadosztály hagyja el este fél tizig linkát!

A motorokat begyújtották és meg-kezdődött a falu kiürítése. Az utóvéd olyan hevesen tüzelt, mindha az egész hadosztály állt volna harcban. És ekkor a vörösök elcsendesedtek: az utolsó elő-készületeket tették meg a nagy rohamra.

Lassan a mi tűzünk is alábbhagyott. A lövegek az utolsó lövést szinte akkor adták le, amikor már fölcsatolták a vontatóra. Gépkocsi gépkocsi után szá-guldott el lámpa nélkül, néma csendben. Mindkét oldalról már csak szórványosan hallatszott géppuskatűz.

9 óra 25 perc. Óriási robbaná ráz-kódtatta meg a falut: az ilinkai hid a levegőbe repült.

9 óra 30 perc. Parancs szerint az utolsó gépkocsi elhagyta linkát.

HIREK

— Zsila Balázs hősi halált halt a donmenti csatákban. Fekete pecsétes levelet kapott a napokban Zsila Balázs honvéd fele-sege, amely tudtára adta, hogy férje, 1943. ja-nuár 15-én, hősihalált halt. S a gyászba borult özvegy szívének vigasztalhatatlan fájdalomában magához ölelte 3 kis árváját: Jöjjetek csak apátlan árvaim ide, édesanyátok ajkán mesét mond az emlék s édesapátok lelke suhan le hozzánk. Nézzétek csak e képet, amely hő-s apátokat mutatja s szótlán ajkán most már a szó csak égből leszálló csilingelés. Elment, hogy harcoljon értetek, elment, hogy vissza sohse jöjjön és hogy sirján ott messze keleten nyiljék a havasigyopár. Az utolsó levele, amelyen e kusza betűk vannak, ezerszer csókol minket benne. Csókoljátok meg most ti őt rajta. Em-léke pedig maradjon velünk, égből tekintsen reánk, és legyen szószólónk az árvákra lenéző Istenatyánknál. — A hősből Farmathy György pintérmester szeretett vejét gyászolja.

— Halálozások. Nagy Sándorné, szül. Szekeres Erzsébet életének 32. évében f. évi május 13-án elhunyt. Temetése május 15-én volt a ref. egyház szertartása szerint.

Nánássy József szilágysomlyói vendég-lős életének 63. évében f. hó 15-én elhunyt. Temetése f. hó 17-én volt a rk. egyház szer-tartása szerint.

— Rendőrségi hír. Szilágysomlyón, f. évi április hó 30-án egy darab nagyobb név-értékű bankjegyet találtak. Igazolt tulajdonosa rendőrkapitányságon hivatalos órák alatt át-veheti.

Felhívom az igen tisztelt vevőim figyelmét arra, hogy az üres használt tin-tásüvegeket visszaváltom.

A márkás

TINTENKULI

megérkezett.

Szines papirszalvéta, toa-lett papír, fekete elsötétítő papír s mindennemű papíráru kapható. Gummibélyegző meg-rendeléseket felveszek.

LÁZÁR

könyv- és papirkereskedő.

IGAZ

ami igaz, egy főnyeremény nagy szerencse! De hogy módunkban legyen nyerni, vegyünk idejében 3 P-ért egy egész, vagy 1.50-ért egy fél jó tékonycélú állami sorsjegyet, mellyel a következő összeget nyerhetjük:

40.000 ar. P

főnyereményt,

vagy:

20.000 P, 10.000 P, kétszer 5.000 P, négyszer 2.500 P, hatszor 2.000 P, harmincháromszor 1.000 P, összesen 29.260 nyeremény 420.000 P, értékben.

Kapható osztálysorsjegy főaru-sítóknál és dohánytőzsdékben,

Huzás június 8-án.

— Megjelent a „Magyar Szár-nyak“, a magyar repülés népszerű folyóirata“. Jánosy István a közel-múltban részesült legfelsőbb dicső el-ismerésben a magyar repülés érdekében kifejtett munkásságáért s mint a Magyar Szárnyak főszerkesztője uttörő munkája ekkép részesült legfelsőbb hely elisme-résében. A Magyar szárnyak új száma előljáróban a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap öt éves fennállását ünnepli és méltatja. Bisits Tibor repülőalez-redes a légiháború új eseményeit fog-lalja egy csoportba érdekes következte-tések kapcsán. Vitéz Szentnémedy Ferenc ezredes a francia összeomlás okait vizsgálva mutat rá, hogy a légierő elhanyagolása egy ország bukását idéz-heti elő. A lap műszaki tárgyú cikkei sorából kiemelkedik Koch Rirhard cikke a repülőgép villamos berendezé-seiről. Ezenkívül a „tűdőautomata“ szer-kezetéről, új olasz repülőgépekről, a bombákról s több érdekes apróságról találunk cikket. Miért határozzák meg-minden ujságban másképp a gépek se-bességét, miért vannak egyes gépekről annyira különböző adatok forgalomban? Erre a kérdésre ad választ Nagy Ernő cikkében. Udvary Jenő őrnagy repülő-hireket ad az egész világból. A vitor-

lázórepülés legérdekesebb feladatáról, a célrepülésről ad két érdekes beszám-olót vitéz Hefty Frigyes és Vojnich Pál. Raczkó Lajos a kolozsvári repülő-életet írja le, Kopasz Nárcisz női re-pülésünk egyik érdekes epizódját írja le. A magyar szárnyak ára változatlanul 50 fillér számonként, évi előfizetési díja 12 pengő. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal (Bp. VII. Király u. 93. II. 21.)

Eladó ház,
szőlő és gyümölcsös,

Szenthegy 88. szám alatt.

Érdeklődni lehet: a könyvnyomdában.

Tisztítsa

meg olykor szervezetét a bélben felhalmozódott sok káros salaktól akkor is, ha nincs székrekedése. Jó tisztító hashajtó a

DARMOL

Városi Mozcószínház

Május 22—23—24.

Szombat—vasárnap—hétfő.

Nagy magyar vigjáték:

Lesz ami lesz

Május 25. Csak 1 napig! Kedd.

Csak 16 éven felülieknek!

Legszébb francia film:

Szakadék felett

Május 26—27. Szerda—csütörtök.

Magyar-Olasz világfim

Fehér emberek

Menetrend-változás május 17-től

Szilágysomlyó—Nagyárad között.

Indul: sz. vonat 03:18, 16:29 Szilágysomlyóról, érk. Nagyváradra 7:32, 22:28-kor.

Indul: Nagyváradról 03:20, 18:15-kor, érk.: Szilágysomlyóra 07:50, 22:20 „

Szilágysomlyó—Budapest (Sarmaságon át).

Ind. Szilágysomlyóról 4:30, 10:22, 14:50. Sebes 50:45-kor érk. Debrecenbe 11:01, 15:24, 23:43. „ 04:31 „

„ Budapestre 20:22, 8:35. „ 09:30 „

Budapest—Szilágysomlyó (Sarmaságon át).

Indul Budapestről 20:10, 07:20. Sebes 18:00, Debrecenből 05:—, 12:29. „ 22:41,

Érk. Sz.-somlyóra 11:40, 20:50. „ 02:36.

Autóbuszjárat

Szilágysomlyó—Zilah között.

Indul: Szilágysomlyól 06:20, 10:50, 16:10, 20:40. Érk.: Zilahra 07:30, 12:00, 17:20, 21:50.

Zilah—Szilágysomlyó között.

Indul: Zilah 06:00, 10:30, 15:50, 20:20. Érk.: Sz.-somlyó 07:10, 11:40, 17:00, 21:30.

Szilágysomlyó—Csucsá között.

Indul: Sz.-somlyóról) 6:20, 10:50,** 16:10, 20:40.*) Érk.: Csucsára 8:45, 13:15, 18:35, 21:28.*)

*) Csak Krasznáig közlekedik.

Csucsá—Szilágysomlyó között.

Indul: Csucsáról 9:15, 14:35,**) 19:05, 6:25.*) Érk.: Sz.-somlyóra 11:40, 17:00, 21:30, 7:10.*)

*) Csak Krasznától közlekedik.

**.) Csatlakozás Budapest felé gyorshoz.

Érk.: Budapestre 20:25-kor.

Ind.: Budapestről 7:15-kor.